

des ved ethvert Ændringsforslag, ligesom ved ethvert mennekeligt Værk, nemlig den, at saaledes som Ændringsforslaget foreligger, er det forbudt at bage sit eget Rugbrød, og det er netop det, som Loven gaaer ud paa at bestemme; thi der staaer: „til egen Huusholdning saavelsom i egen Næringsdrift, Rugbrødsbagning samt Meelhandel dog ikke derunder indbefatter“. Det forekommer mig saaledes, at der absolut burde staae: „Rugbrødsbagning for Andre eller til Forhandling“.

Simony: Der er af forskellige ærede Talere anført Indvendinger imod det første Ændringsforslag, som Udvalget har tilladt sig at stille til § 2. Der er saaledes ytret, at det er besynderligt, at man vil undtage Rugbrødsbagningen og derimod ikke Hvedebrødsbagningen. Grunden dertil er imidlertid simpelthen den, at der af Hvedebrødsbagerier findes yderst faa paa Landet, og det er aldeles ikke tænkeligt, at nogen Hvedebrødsbager skulde beslutte sig til at anlægge en Mølle til at formale det Meel, der anvendes i hans Hvedebrødsbageri. Det er nemlig en vitterlig Sag, at disse Hvedebrødsbagerier paa Landet ere høist ubetydelige og indskrænkede, saa at det neppe vilde svare Regning for en Bager, naar han alene i Møllen maatte formale det Meel, der skulde bruges i Hvedebrødsbageriet, da at anlægge en saadan. Forsaavidt der er nævnt andre Næringsbrug paa Landet, som kunne forbruge Meel, og der navnlig som Exempler er nævnt Stivelsesfabrikker, Olbryggerier og Brændevinsbrænderier, da maa jeg tillade mig at bemærke, at disse Næringsbrug deels kun findes yderst sjældent paa Landet og deels ialtsald, selv om de ogsaa for Fremtiden ville fremstaae i større Antal end hidtil, neppe ville blive drevne i et saadant Omfang, at det kunde betale sig for Bedkommende at anlægge en egen Mølle til Formaling af de Kornvarer, som forbruges i disse Næringer. Men, selv om ogsaa saa var, saa finder jeg, at det er en unaturlig Indskrænkning i den almindelige Frihed, at disse Næringsbrugere skulde være berøvede Afgang til, selv at formale det Meel eller de Kornvarer, de bruge. Det blev allerede udtalt af Flere under Sagens første Behandling, at Indholdet af denne Paragraph

er saa indlysende, at det ikke videre behøver at begrundes; den gaaer nemlig blot ud paa at give enhver Statsborger den naturlige Frihed, som han med god Grund kan fordrø at være i Besiddelse af; nemlig den, at kunne anvende sine Kræfter til sit eget Brug, som han finder for godt, — en Frihed, man har i andre lignende Retninger, og som derfor vistnok ikke bør betages Borgerne med Hensyn til Møllebruget. Af Hensyn til Møllerne, og navnlig til den Frygt, som Møllerne have for, at de ellers vilde være udsatte for at lide Skade i en mærkelig Grad, have vi imidlertid i det af os stillede Forslag fra den almindelige Frihed til at male til Brug i egen Næringsdrift undtaget Rugbrødsbagning — fordi det er det væsentligste Substrat for Møllebruget — og Meelhandel, idet det ellers vilde staae Enhver frit for at etablere formelige Handelsmøller. Forsaavidt det af den ærede 1ste Landsthingsmand for 10de Kreds (Schytte) er udtalt, at hvis dette Ændringsforslag blev vedtaget, vilde der ikke blive Andet tilbage for Møllerne at beskæftige sig med, end Formaling af Meel til Rugbrødsbagerie og til Meelhandel, saa troer jeg dog ikke, at dette forholdes sig ganske rigtigt. Det vilde kun være rigtigt, hvis man kunde tænke sig, at Alle og Enhver vilde opføre sig Møller og formale deres Meel; men denne Forudsætning er saa urimelig, at den ikke behøver at imødegaaes. — Det er af den ærede Ordfører ytret, at Kjøbstadmøllerne trænge til Beskyttelse, og at han derfor ogsaa finder det billigt, at de i det vedtagne Mæremaal sikkes Ret til al den Maling, som falder i Kjøbstæderne, saaledes at Brændevinsbrændere og Andre, som have havt Afgang til at erholde Bevilling til at male til eget Forbrug, nu skulde berøves den Ret, de hidtil have havt. Jeg kan imidlertid ikke erkende, at Kjøbstadmøllernes Stilling hidtil har været uheldig. Det er saa langt fra, at Kjøbstadmøllerne have været uheldigere stillede end Møllerne paa Landet, at, saavidt jeg erindrer, er der kun een eller høist to Kjøbstæder, der i en Række af Aar have faaet Forøgelse i Møllernes Antal. I Svendborg er der anlagt en Mængde Møller; men dette er ogsaa en Undtagelse fra Reglen, som har havt en ganske speciel Grund.